

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of דף קכ"א בבא בתרא. Some of the topics we will learn about include.

לא היו ימים טובים לישראל
 כחמשה עשר באב וכיום הכפורים
 There were no days as festive for K'lal Yisroel as the 15th of Av and Yom Kippur.

The 6 reasons why the 15th of Av is also a festive day:

1.
יום שהותרו שבטים לבא זה בזה
 On this day the daughters who inherited land from their father were permitted to marry into other שבטים.
2.
יום שהותר שבט בנימין לבא בקהל
 On this day all woman were permitted to marry a husband from שבט בנימין.
3.
יום שכלו בו מתי מדבר
 On this day they realized that all those who needed to die in the Midbar as a result of the חטא המרגלים had already died, and Hashem resumed speaking to Moshe Rabeinu intimately and affectionately as before.
4.
יום שביטל בו הושע בן אלה פרדסאות וכו'
 On this day the king הושע בן אלה eliminated the sentries placed by נבט to stop people from going to Yerushalayim during the Three Festivals.
5.
יום שנתנו הרוגי ביתר לקבורה
 On this day the corpses of Beitar were allowed to be buried.
6.
יום שפוסקין בו מלכרות עצים למערכה
 On this day they stopped chopping down trees for the fire of the מזבח.

B

שבעה קפלו את כל העולם כולו
 The seven righteous people who together covered all the years of the world's existence, because their lives overlapped.

לא נגזרה גזירה
 לא על פחות מנן עשרים
 ולא על יתר מנן ששים
 The גזירה of the מרגלים applied only to those who were between the ages of twenty and sixty, and they all died in the Midbar, but the גזירה did not apply to those who were either younger than twenty, or older than sixty, and they were permitted to enter Eretz Yisroel.

A

**לא היו ימים טובים לישראל
 כחמשה עשר באב
 וכיום הכפורים**

*The 6 reasons why the 15th of Av
 is also a festive day:*

1.
**יום שהותרו שבטים
 לבא זה בזה**
2.
**יום שהותר שבט בנימין
 לבא בקהל**
3.
יום שכלו בו מתי מדבר
4.
**יום שביטל בו הושע בן אלה
 פרדסאות וכו'**
5.
**יום שנתנו הרוגי ביתר
 לקבורה**
6.
**יום שפוסקין בו
 מלכרות עצים למערכה**

B

שבעה קפלו את כל העולם כולו

**לא נגזרה גזירה
 לא על פחות מנן עשרים
 ולא על יתר מנן ששים**

1 So let's review ...

The Gemara cites a Mishnah in מסכת תענית

אמר רבן שמעון בן גמליאל
לא היו ימים טובים לישראל

כחמשה עשר באב וכיום הכפורים

There were no days as festive for K'lal Yisroel as the 15th of Av and Yom Kippur.

The Gemara explains that Yom Kippur is a festive day, because

יום סליחה ומחילה

יום שנתנו בו לוחות אחרונות

It is a day of forgiveness and pardon, as on this day

Hashem forgave the העגל, and on this day the second set of לוחות were given.

The Gemara then proceeds to give 6 reasons why the 15th of Av is also a festive day:

1.

אמר רב יהודה אמר שמואל

יום שהותרו שבטים לבא זה בזה

The daughters who inherited land from their father were obligated to marry only within their שבט, so that their inheritance remains in the original שבט.

However, on באב a ruling was issued based on the exclusive words זה הדבר

דבר זה לא יהא נוהג אלא בדור זה

This Halachah applies only to the first generation that entered Eretz Yisroel. Subsequent generations of daughters who inherited land from their father, may marry into other שבטים.

1

A Mishnah in מסכת תענית

אמר רבן שמעון בן גמליאל

לא היו ימים טובים לישראל
כחמשה עשר באב וכיום הכפורים

There were no days as festive for K'lal Yisroel as the 15th of Av and Yom Kippur.

Yom Kippur is a festive day, because

יום סליחה ומחילה

יום שנתנו בו לוחות אחרונות

It is a day of forgiveness and pardon.

On this day Hashem forgave the העגל, and the second set of לוחות were given.

15th of Av is also a festive day

1

אמר רב יהודה אמר שמואל

יום שהותרו שבטים לבא זה בזה

The daughters who inherited land from their father were obligated to marry only within their שבט, so that their inheritance remains in the original שבט.

However, on באב a ruling was issued based on the words

זה הדבר

דבר זה לא יהא נוהג אלא בדור זה

This Halachah applies only to the first generation that entered Eretz Yisroel.

Subsequent generations of daughters who inherited land from their father, may marry into other שבטים.

2

2. רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן
יום שהותר שבט בנימן לבא בקהל
After the incident of פלגש בגבעה the other שבטים swore;
איש ממנו לא יתן בתו לבנימן לאשה
No one shall give his daughter to a man of בנימן as a
wife. However, on חמשה עשר באב a ruling was issued
based on the exclusive word
ממנו
ממנו ולא מבנינו
We meant this oath to be binding only on ourselves, but
not on our children. Therefore, our granddaughters are
permitted to marry a man from בנימן as a wife.

3. רב דימי בר יוסף אמר רב נחמן
יום שכלו בו מתי מדבר
On חמשה עשר באב they realized that all those who needed
to die in the Midbar as a result of the חטא המרגלים had
already died.
See Rashbam and Tosfos at length.
And
עד שלא כלו מתי מדבר לא היה דיבור עם משה
All this time Hashem did not speak to Moshe Rabbeinu
intimately and affectionately as before. However,
ויהי כאשר תמו כל אנשי המלחמה למות
וידבר ה' אלי לאמר

אלי היה הדיבור
Now, Hashem, again, spoke to Moshe in that special
manner, as before. Therefore, it became a festive day.

2

2

רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן
יום שהותר שבט בנימן לבא בקהל

After the incident of פלגש בגבעה
the other שבטים swore;

איש ממנו לא יתן בתו לבנימן לאשה

No one shall give his daughter
to a man of בנימן as a wife.

However, on חמשה עשר באב a ruling was issued
based on the exclusive word

ממנו

ממנו ולא מבנינו

We meant this oath to be binding only on ourselves,
but not on our children.

Therefore, our granddaughters are permitted
to marry a man from בנימן as a wife.

3

רב דימי בר יוסף אמר רב נחמן
יום שכלו בו מתי מדבר

On חמשה עשר באב they realized
that all those who needed to die in the Midbar
as a result of the חטא המרגלים had already died.

And

**עד שלא כלו מתי מדבר
לא היה דיבור עם משה**

All this time Hashem did not speak to Moshe Rabbeinu
intimately and affectionately as before.

However,

ויהי כאשר תמו כל אנשי המלחמה למות

וידבר ה' אלי לאמר

אלי היה הדיבור

Now, Hashem, again, spoke to Moshe
in that special manner, as before.
Therefore, it became a festive day.

3

4.
עולא אמר
יום שביטל בו הושע בן אלה
פרדסאות שהושיב ירבעם על הדרכים
שלא יעלו ישראל לרגל
הושע בן אלה was the day that the king
eliminated the sentries placed by נבט to stop
people from going to Yerushalayim during the Three
Festivals.

5.
רב מתנה אמר
יום שנתנו הרוגי ביתר לקבורה
was the day that the corpses of Beitar were
allowed to be buried.

adds that on this day
תקנו ביבנה הטוב והמטיב
The Chachamim of Yavneh instituted the fourth Brachah
of ברכת המזון to thank Hashem
הטוב שלא הסריחו
והמטיב שנתנו לקבורה
Hashem was good to us in that the corpses did not
decompose, and were eventually buried.

3

4

עולא אמר

**יום שביטל בו הושע בן אלה
פרדסאות שהושיב ירבעם על הדרכים
שלא יעלו ישראל לרגל**

was the day
that the king הושע בן אלה eliminated the sentries
placed by נבט to stop people from going
to Yerushalayim during the Three Festivals.

5

רב מתנה אמר

יום שנתנו הרוגי ביתר לקבורה
was the day that
the corpses of Beitar were allowed to be buried.

adds that on this day

תקנו ביבנה הטוב והמטיב
The Chachamim of Yavneh instituted
the fourth Brachah of ברכת המזון to thank Hashem

**הטוב שלא הסריחו
והמטיב שנתנו לקבורה**
Hashem was good to us
in that the corpses did not decompose,
and were eventually buried.

4

6.

רבה ורב יוסף דאמרי תרוייהו
יום שפוסקין בו מלכרות עצים למערכה
was the day they stopped chopping down
trees for the fire of the מזבח.

The Braisa elaborates:

תניא רבי אליעזר הגדול אומר
כיון שהגיע חמשה עשר באב תשש כחה של חמה
ולא היו כורתין עצים למערכה

After the 15th of Av the sun is not as strong, and they
would therefore stop cutting wood for the מזבח because it
wasn't dry enough.

The Rashbam explains that moist wood becomes infested
with worms, and may not be used on the מזבח.

Since they completed a Mitzvah, they observed it as a
festive day. They called this day
יום תבר מגל

"The day of the axe's breaking," which means that the ax is
no longer used.

The Gemara cautions people to increase their learning at
night since the sun sets earlier.

דמוסיף

יוסיף

שאינו מוסיף

יסיף

One who adds to his learning adds to his life. If he does
not add to his learning, he will be "gathered," which רב יוסף
says means he will Chas V'shalom die earlier than he
would have otherwise.

=====

4

6

רבה ורב יוסף דאמרי תרוייהו

**יום שפוסקין בו
מלכרות עצים למערכה**

was the day
they stopped chopping down trees for the fire of the מזבח.

The Braisa elaborates:

תניא רבי אליעזר הגדול אומר

**כיון שהגיע חמשה עשר באב
תשש כחה של חמה
ולא היו כורתין עצים למערכה**

After the 15th of Av the sun is not as strong,
they would therefore stop cutting wood for the מזבח
because it wasn't dry enough.

The Rashbam explains that moist wood becomes
infested with worms, and may not be used on the מזבח.

Since they completed a Mitzvah, they observed it
as a festive day. They called this day

יום תבר מגל

"The day of the axe's breaking," which means
that the ax is no longer used.

The Gemara cautions people to increase their learning
at night since the sun sets earlier.

דמוסיף

יוסיף

שאינו מוסיף

יסיף

One who adds to his learning adds to his life.

If he does not add to his learning, he will be "gathered,"
he will Chas V'shalom die earlier
than he would have otherwise.

5 The Gemara proceeds with a Braisa

שבעה קפלו את כל העולם כולו

The following seven righteous people together covered all the years of the world's existence, because their lives overlapped.

1. אדם הראשון
2. אדם הראשון saw מתושלח, and
3. מתושלח saw שם בן נח.
4. שם, and יעקב אבינו saw
5. יעקב אבינו saw עמרם אבי משה.
6. עמרם, and אחיה השילוני saw
7. אחיה השילוני who saw אליהו הנביא is still alive.

5

שבעה קפלו את כל העולם כולו

The following seven righteous people together covered all the years of the world's existence, because their lives overlapped.

1. אדם הראשון
2. מתושלח
saw אדם הראשון
3. שם בן נח
saw מתושלח
4. יעקב אבינו
saw שם
5. עמרם אבי משה
saw יעקב אבינו
6. אחיה השילוני
saw עמרם
7. אליהו הנביא
who saw אחיה השילוני
is still alive.

6 The Gemara asks
How is it possible that אחיה השילוני who lived in Eretz Yisroel during the times of ירבעם בן נבט, was able to see עמרם who died in מצרים?
The Pasuk states
ולא נותר מהם איש
כי אם כלב בן יפונה ויהושע בן נון
From all the twenty year olds who left מצרים only כלב remained alive, while all the others died because of the מרגלים of the גזירה.

And if אחיה השילוני did see עמרם he had to have been at least fifty six years old when he left מצרים, and accordingly the גזירה for all those over twenty would have applied to אחיה as well?

The Gemara explains

אמר רב אחא בר יעקב
לא נגזרה גזירה
לא על פחות מן עשרים
ולא על יתר מן עשרים

The גזירה applied only to those who were between ages twenty and sixty, but the גזירה did not apply to those who were either younger than twenty, or older than sixty, and therefore אחיה השילוני could have been more than sixty when he left מצרים, and the גזירה did not apply to him.

לא על פחות מן עשרים

Because the Pasuk clearly states

מבן עשרים שנה ומעלה

And

ולא על יתר מן עשרים

Because there is a גזירה שוה from ומעלה ערכין

'מה להלן יתר מן עשרים כפחות מן עשרים

אף כאן יתר מן עשרים כפחות מן עשרים

Just as regarding ערכין a sixty year old is similar to one younger than twenty, in that regarding both, the value of ערכין is less than fifty שקל. So too, regarding the גזירה of the מרגלים, a sixty year old was similar to a twenty year old in that the גזירה did not apply to them.

6
How is it possible that אחיה השילוני who lived in Eretz Yisroel during the times of ירבעם בן נבט, was able to see עמרם who died in מצרים?

The Pasuk states

ולא נותר מהם איש

כי אם כלב בן יפונה ויהושע בן נון

From all the twenty year olds who left מצרים only כלב remained alive, while all the others died because of the מרגלים of the גזירה.

And if אחיה השילוני did see עמרם he had to have been at least fifty six years old when he left מצרים, and accordingly the גזירה for all those over twenty would have applied to אחיה as well?

אמר רב אחא בר יעקב

לא נגזרה גזירה

לא על פחות מן עשרים

ולא על יתר מן עשרים

Therefore אחיה השילוני could have been more than sixty when he left מצרים, and the גזירה did not apply to him.

לא על פחות מן עשרים

Because the Pasuk states

מבן עשרים שנה ומעלה

ולא על יתר מן עשרים

There is a גזירה שוה from ומעלה ערכין

מרגלים

ערכין

מבן עשרים שנה

מבן עשרים שנה

ומעלה

ומעלה

שוה

אף כאן

מה להלן

יתר מן עשרים

יתר מן עשרים

כפחות מן עשרים

כפחות מן עשרים

So too, regarding the גזירה of the מרגלים, a sixty year old was similar to a twenty year old in that the גזירה did not apply to them.

Just as regarding ערכין a sixty year old is similar to one younger than twenty, in that regarding both, the value of ערכין is less than fifty שקל.